

Boo Miljö- och Naturvänner

2023-02-01

Till
Mark- och miljööverdomstolen
Svea hovrätt
svea.avdelning6@dom.se

Mål P 15412-22

Utvecklad talan i Mål P 15412-22, överklagande av Mark- och miljödomstolens beslut att avslå överklagande i Nacka TR P 5125-22.

1. Yrkanden

Naturskyddsföreningen i Nacka och Boo Miljö- och Naturvänner (nedan föreningarna) yrkar att Mark- och miljödomstolens dom, Nacka TR P 5125-22 undanröjs.

Föreningarna yrkar att Nacka kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplan för Sarvträsk, fastigheterna Orminge 60:1 m.fl. i Boo, Nacka kommun, KFKS 2018/600, 2018/870 upphävs.

Föreningen yrkar om prövningstillstånd.

2. Bakgrund

Planprocessen

Det nu aktuella området ingick i *Detaljplaneprogram för Orminge Centrum i Boo*, antaget av Nacka kommunfullmäktige hösten 2015. Området ingick i detaljplanen för Sarvträsk och Ormingehus som var på samråd 2018. Efter samrådet delades området upp i två olika detaljplaner där den ena är den nu aktuella detaljplanen för Sarvträsk. Den andra delen ingår i detaljplan Ormingehus och har vunnit laga kraft. Detaljplan Ormingehus utgörs av redan exploaterad mark medan detaljplan Sarvträsk i sin helhet utgörs av naturmark bestående av alsumpskog. Efter samrådet 2018 ansöktes om tillstånd för vattenverksamhet vilket erhöles i dom 2020-05-06, M 2301-19. I den tillståndsprocessen ansågs utfyllnaden av alsumpskogen

utgöra en betydande miljöpåverkan. Detaljplanen var sedan på granskning under 2021 och detaljplanen bedömdes inte utgöra en betydande miljöpåverkan.

Föreningarna har under hela processen med såväl detaljplan som vattendom hävdat att alsumpskogen bör lämnas orörd.

Naturvärden

Enligt den genomförda naturvärdesinventeringen (NVI) utgörs planområdet och dess närmaste omgivningar främst av lövsumpskogar med asp, sälg, gråvide, klibbal och björk, men vissa inslag av tall och gran finns. I nordöstra delen finns bland annat en mindre hållmarkstallskog. I norra delen av sumpskogen är skogen rik på död ved, grova träd och luckigheten i skogen skapar en lundartad miljö. Den strandnära skogen runt Sarvträsk domineras av björk, klibbal och tall. Gallringar av lövträd har nyligen genomförts vilket ger skogen en gles och luckig karaktär. De områden som ingår i detaljplanen har bedömts ha naturvärdesklass 2 och 3 (högt och påtagligt naturvärde).

Av NVI:n framgår också att 15 signal- och indikatorarter påträffats inom området. Av dessa har fem arter mycket högt signalvärde, två arter högt signalvärde och sex arter visst signalvärde. Av de påträffade signal- och indikatorarterna är fyra rödlistade. De rödlistade arterna är skogsalm (akut hotad, CR), ask (starkt hotad, EN), mindre hackspett (nära hotad, NT) och sävsparv (sårbar, VU). Mindre hackspett har noterats med starka häckningsindicer i sumpskogen i södra delen. NVI:n säger också att hålträd, närhet till insektsrika och sjö nära miljöer ger förutsättningar för fladdermöss att kunna förekomma i inventeringsområdet.

Den fladdermusinventering som gjordes sommaren 2018 (Ecocom) visar att Sarvträsk är mycket artrikt då förekomst av åtta arter noterades. Särskilt många fynd noterades i planområdet. I inventeringen sägs *"Inventeringen tyder på att både utredningsområdet och Sarvträsk med omgivande sumpskogsområden utgör en liten oas i bebyggelsen med goda förutsättningar för födosök för fladdermöss. ... Även om det förekommer fladdermöss inne i bostadsområdena österut är det tydligt att grönområdena runt Sarvträsk, inklusive utredningsområdet, har betydligt större tätheter av fladdermöss."*

Området har alltså uppenbart höga naturvärden kopplade till våtmarker och vi vill särskilt trycka på att det är en brist på våtmarker i hela kommundelen Boo och inte minst i närområdet kring Orminge centrum. Förutom detaljplan Sarvträsk har Nacka kommun planer på att exploatera fler våtmarksområden i Boo. Aktuella detaljplaner är Dalvägen/Gustavsviksvägen och Dalkarlsängen. I båda fallen ingår utfyllnad av befintliga naturliga våtmarker.

Planområdet ligger dessutom i en del av ett område med ett svagt grönt samband i Nacka-Värmdökilen, vilket försvagas ytterligare vid genomförande av planen.

Våtmarker särskilt viktiga

För att understryka betydelsen av just våtmarker vill vi uppmärksamma vad Naturvårdsverket skriver på sin web: [Varför är våtmarker så viktiga? \(naturvardsverket.se\)](http://naturvardsverket.se)

Våtmarker är bland de mest artrika miljöerna i Sverige och är viktiga för den biologiska mångfalden. De bidrar också till en mängd olika ekosystemtjänster som vi är beroende av. Ett exempel är vattenrening.

Våtmarkernas areal i Sverige har minskat kraftigt. Under det senaste seklet har nästan en fjärdedel av Sveriges totala ursprungliga våtmarksareal försvunnit, i vissa slättbygder upp till 90 procent. De som finns kvar är många gånger påverkade av oss människor. Därmed försvinner också de viktiga nyttor som våtmarkerna ger oss.

Många växter och djur som är beroende av våtmarker har minskat kraftigt och är numera rödlistade. Översvämningsrisken har ökat eftersom svämplan har dränerats och bebyggts. Kopplingen mellan vatten och land har minskat genom dränering, torrläggning av sjöar och rätning av vattendrag vilket i sin tur har påverkat våtmarkernas kapacitet att filtrera sediment, näringsämnen och andra substanser. Andra negativa effekter är minskad grundvattenbildning och mindre motståndskraft mot torka för både människor och djur.

Miljömålet Myllrande våtmarker definieras av Riksdagen på följande sätt:

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Enligt Sveriges Miljömål: Myllrande våtmarker - Sveriges miljömål (sverigesmiljomal.se), bedöms målet inte nås och vidare att: ”Det finns mycket stora behov av åtgärder för att på sikt ha kvar livskraftiga våtmarker. Därutöver krävs att hänsyn tas vid mark- och vattenanvändning.”

3. Prövningstillstånd

- 1. Det finns anledning att tvivla på att Mark- och miljödomstolen dömt rätt.**
- 2. Det går inte att bedöma om Mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.**

Föreningarna gör gällande att Mark- och miljödomstolen gör en felaktig bedömning gällande om detaljplanen kan antas ge en betydande miljöpåverkan. Att en detaljplan som i sig kräver utfyllnad av en våtmark för att kunna realiseras samtidigt inte bedöms påverka denna våtmark är ett sätt att undvika att planen prövas i sin helhet gentemot Plan- och bygglagen. Samma bedömning borde rimligen gälla för både ansökan om vattenverksamhet och detaljplan, nämligen att såväl ansökan som detaljplan bedöms ge betydande miljöpåverkan och att bägge därför kräver en MKB, miljökonsekvensbeskrivning.

Nacka kommun anger i planbeskrivningen att skyddsåtgärder och bevarande av naturområdet runt Sarvträsk är en förutsättning för detaljplanens genomförande. Eftersom det inte regleras i detaljplanen eller Nacka kommun på annat sätt visar att man har för avsikt att långsiktigt skydda Sarvträsk som biotopskydd eller naturreservat finns inte förutsättningar för planens genomförande.

Detaljplanen strider mot hushållningsreglerna och lokaliseringskravet i Miljöbalken som säger att mark- och vattenområden ska användas för det ändamål för vilka de är mest lämpade. Företräde ska ges åt sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Lokaliseringskravet innebär att för en åtgärd som tar i anspråk ett markområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Föreningarna menar att Mark- och miljödomstolen dömt fel och Mark- och miljööverdomstolen behöver granska domen.

Dagvattenhanteringen för bebyggelseområdet avses ske på kvartersmark men det finns inga markeringar av anläggningar eller anordningar för detta i plankartan. Mark som avses för dagvattenhantering enligt dagvattenutredningen kan bebyggas av exploatören eftersom den inte är markerad som prickmark. Detta innebär att detaljplanen omöjliggör en hantering av dagvattnet inom kvartersmarken vilket är skäl för att upphäva detaljplanen.

Det finns två felaktiga planbestämmelser i detaljplanen vilket vi utvecklar längre fram i detta överklagande. Mark- och miljööverdomstolen måste därför upphäva detaljplanen

Artskyddet är inte korrekt behandlat. Föreslagna skyddsåtgärder kan efter Mark- och miljööverdomstolens dom i mål nr M 3276-20, den s.k. Välendomen, inte godkännas.

Plankartan saknar bestämmelser avseende beteckningen NATUR på plankartan. Detta är allvarligt eftersom det området är aktuellt för skyddsåtgärder för artskyddsdispens.

3. Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.

Idag finns en betydande osäkerhet hos de planerande myndigheterna om vilka begränsningar som gäller för storstädernas expansion ut i närliggande grönområden. I 6 § 3 kap. MB påtalas att behovet av grönområden i tätorter särskilt ska beaktas. Föreningen visade i överklagandet till Mark- och miljödomstolen på områdets höga naturvärden.

Miljöbalken säger alltså att grönområden i tätorter särskilt ska beaktas. Det betyder att beslutande myndigheter ska ta särskild hänsyn till tätortsnära natur. De tätortsnära områdena har ofta höga naturvärden då det ej bedrivits skogsbruk där och de är dessutom viktiga rekreationsområden för ett stort antal närboende.

Tätortsnära natur är också viktig för de olika ekosystemtjänster som de erbjuder så som att absorbera luftföroreningar, ta hand om regnvatten, rena och magasinera dagvatten och dämpa höga sommartemperaturer m.m. Dessa tjänster kommer dessutom bli allt viktigare i våra städer i framtiden då klimatförändringarna kommer medföra ökade regnmängder och extremtemperaturer m.m.

Det behöver alltså klargöras vad ”*behovet av grönområden i tätorter särskilt ska beaktas*” faktiskt betyder? Om denna detaljplan, som innebär exploatering av ett tätortsnära naturområde med naturvärdesklass 2 (högt naturvärde) och 3 (påtagligt naturvärde) samt dessutom viktiga ekosystemtjänster, är laglig enligt miljöbalken 6 § 3 kap. finns ingen begränsning av hur mycket storstäderna kan expandera ut över närliggande naturområden.

Föreningarna gör gällande att Nacka kommun felaktigt använt standardförfarande när det utifrån PBL och Regeringens proposition 2013/14:126, *En enklare planprocess*, borde varit självklart att använda utökat förfarande. Detta då detaljplanen reglerar många motstridiga intressen som exploatering eller bevarande av naturområden, särskilt känsliga miljöer som våtmarker och som är av principiellt intresse vilket man måste betrakta att exploatering av våtmarker är. Det är av vikt för rättstillämpningen att Mark- och miljööverdomstolen tar upp målet eftersom det behövs prejudicerande domar för att ge vägledning i rättstillämpningen.

4. Det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Som vi visat ovan är våtmarker av mycket stor betydelse för biologisk mångfald samt många ekosystemtjänster och måste betraktas som särskilt känsliga. Sverige når inte miljömålet Myllrande våtmarker. Vi ser en risk med att kommunerna kan fortsätta exploatera de få våtmarker som finns kvar i tätorternas närhet om Mark- och miljödomstolens dom består. Därför är det av största vikt att domen granskas av Mark- och miljööverdomstolen.

4. Grunder

Detaljplanen bör anses utgöra en betydande miljöpåverkan

Mark- och miljödomstolen hänvisar i sin dom till Länsstyrelsen i Stockholms län som menar att detaljplanens genomförande - som avser byggnader ovan mark - inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Mark- och miljödomstolen gör ingen annan bedömning än Länsstyrelsen. Föreningarna menar att både Mark- och miljödomstolen och Länsstyrelsen gör en felaktig bedömning. Det går inte att separera detaljplanens påverkan, alltså själva byggnaderna, med den påverkan som utfyllnaden av alsumpskogen ger upphov till. Att alsumpskogen behöver fyllas ut beror på att man vill bygga hus på platsen. Det är idén om att bygga hus på platsen som ger upphov till den betydande miljöpåverkan. Föreningarna menar att det är orimligt att friskriva detaljplanen från den betydande miljöpåverkan som utfyllnaden av alsumpskogen ger.

Tillståndsprövning för vattenverksamhet borde skett parallellt med detaljplaneprocessen för att ge allmänheten full insyn i planens påverkan på miljön och möjlighet att påverka detaljplanen. Detaljplanen borde också bedömas kunna medföra en betydande miljöpåverkan och därmed miljöbedömas. Samma bedömning borde rimligen gälla för både ansökan om vattenverksamhet och detaljplan, nämligen att såväl ansökan som detaljplan bedöms ge betydande miljöpåverkan och att bägge därför kräver en MKB, miljökonsekvensbeskrivning.

Undersökning om betydande miljöpåverkan finns sannolikt inte och beslutet är inte motiverat i planhandlingarna

Föreningarna har genom hela planprocessen hävdade att detaljplanen borde antas ha en betydande miljöpåverkan. Nacka kommun har ingenstans i planhandlingarna motiverat närmare hur man kommit fram till slutsatsen att planen inte kan antas ha en betydande miljöpåverkan. Det enda som sägs om detta i planhandlingarna är att kommunen gjort en

bedömning. Inte heller i samråds- eller granskningsredogörelserna utvecklar kommunen sitt ställningstagande.

Just det faktum att detaljplanen och ansökan om vattenverksamhet bedöms olika är anledning till att bedömningen borde redovisas utförligt, så att argumenten tydligt framgår.

Förutsättningar finns inte för att genomföra detaljplanen. Planområdet behöver utökas för att inrymma skyddsåtgärder och åtgärderna behöver garanteras genom planbestämmelser.

Genomförda och fungerande skyddsåtgärder i hela naturområdet kring Sarvträsk är avgörande för bedömningen av detaljplanens miljöpåverkan. Alla instämmer i det, men trots det saknas garantier i planen och i närområdet för genomförda åtgärder.

Länsstyrelsen gav tillstånd i ansökan om vattenverksamhet utifrån att föreslagna skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder genomförs. Mark- och miljödomstolen gick på samma linje. *”Mark- och miljödomstolen har i dom den 6 maj 2020 i mål nr M 2301-19 meddelat tillstånd till vattenverksamhet för utgrävning och utfyllnad i vattenområdet inom bl.a. fastigheterna Orminge 60:1, Orminge 46:1 och Mensättra 1:1 som utgör nu aktuellt planområde. Domstolen har inom ramen för nämnda mål tagit ställning till den påverkan som vattenverksamheten medför på befintliga naturvärden och på artskyddet, se domstolens bedömning under rubriken ”Miljöpåverkan och försiktighetsmått” och efterföljande underrubriker. Sammanfattningsvis har domstolen bedömt att befintliga naturvärden påverkas negativt av vattenverksamheten, men att föreslagna skyddsåtgärder medför att det inte uppstår någon negativ effekt på förutsättningarna för skyddsvärda arters gynnsamma bevarandestatus.”*

Enligt Nacka kommun är det en förutsättning för detaljplanens genomförande att skyddsåtgärder genomförs och att naturområdet kring Sarvträsk bevaras, se planbeskrivningen sid 4. *”Föreslagen bebyggelse riskerar att påverka naturvärdena och arter i området negativt och det redan svaga gröna sambandet i Nacka-Värmdökilen. Det är därför en förutsättning för planens genomförande att föreslagna skyddsåtgärder genomförs samt att det kvarvarande naturområdet kring Sarvträsk bevaras för framtiden eftersom det utgör en livsmiljö för de arter som påverkas av planen. Om miljön försvinner kommer arternas bevarandestatus att påverkas negativt. Utgångspunkten för föreslagna skyddsåtgärder är att de ska innebära att exploateringen totalt sett inte påverkar bevarandestatusen för de arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen. Påverkan på vattenområdets ekologiska och hydrologiska status bedöms kunna bli totalt sett oförändrad trots den yta som exploateras.*

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.”

Detaljplaneområdet är en mindre del av Sarvträskområdet, övriga delar är område utan plan. Om Nacka kommun säger att bevarandet av naturområdet kring Sarvträsk är en förutsättning för planens genomförande måste kommunen på något sätt visa att man faktiskt tänker skydda området.

Vi anser att detaljplaneområde behöver utökas för att inrymma skyddsåtgärder och att åtgärderna behöver garanteras genom planbestämmelser. Alternativt skulle kommunen visa att man har en process igång för att skydda området som biotopskydd eller naturreservat. Föreningarna menar att eftersom det inte finns något i planhandlingarna som garanterar att naturområdet bevaras finns inte förutsättningar för att genomföra detaljplanen. Nacka kommun har inga planer på biotopskydd eller naturreservat för området kring Sarvträsk.

Val av planförfarande är felaktigt

Föreningarna gör gällande att det är fel av Nacka kommun att hantera detaljplanen med standardförfarande. Detaljplanen har ett stort allmänintresse och borde hanterats med utökat förfarande. I mark- och miljödomstolens dom sägs att:

”Domstolen bedömer att området inte utgör ett sådant område som är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt är ett sådant område av stor betydelse som motiverar en skyldighet för kommunen att hantera detaljplanen med utökat förfarande. Det saknas alltså skäl att upphäva detaljplanen även på denna grund.”

Föreningarna menar att mark- och miljödomstolen resonerar felaktigt och inte verkar förstå områdets centrala läge i Orminge Centrum och dess betydelse för hela Sarvträsk's naturområde. Utifrån lagtexten och förarbetena till nya PBL ska detaljplanen hanteras med utökat förfarande.

I Regeringens proposition 2013/14:126, *En enklare planprocess*, utvecklas kriterierna för de olika planförfarandena. Där skriver regeringen att *”Med uttrycket av betydande intresse för allmänheten avses sådana planförslag som kan antas angå en större krets människor som inte redan kommer att underrättas om planförslaget i egenskap av sakägare eller boende i anslutning till planområdet. Ett område som används av allmänheten för rekreation och friluftsliv har t.ex. ett större intresse för allmänheten än ett område som från början är otillgängligt.”* Även om själva alsumpskogen kan sägas var otillgänglig ingår den i en helhetsmiljö vid sjön Sarvträsk som är ett viktigt rekreatjonsområde för Orminge.

I ovan nämnda proposition sägs också att *”med uttrycket av stor betydelse avses sådana planer som omfattar större områden, planer som reglerar många motstridiga intressen, särskilt känsliga miljöer eller som är av principiellt intresse.”* Våtmarker bör generellt ses som särskilt känsliga miljöer. I miljöredovisningen konstateras att detaljplanen motverkar det lokala miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv*. Detta trots föreslagna skydds- och kompensationsåtgärder. Det menar vi innebär att planen har en stor betydelse för allmänheten.

Planen strider mot artskyddsförordningen

Mark- och miljödomstolen menar att detaljplanen inte kommer att påverka aktuella arters bevarandestatus och att det saknas skäl att upphäva detaljplanen på denna grund. Detta är ett felaktigt påstående. Mark- och miljödomstolen hänvisar till Mark- och miljödomstolens dom den 6 maj 2020 i mål nr M 2301-19 om meddelat tillstånd till vattenverksamhet för

utgrävning och utfyllnad i vattenområdet inom bl.a. fastigheterna Orminge 60:1, Orminge 46:1 och Mensättra 1:1 som utgör nu aktuellt planområde.

Föreningarna menar att artskyddsfrågan är felaktigt behandlad i ovan nämnda dom. Vi vidhåller vad vi anfört i överklagandet till Mark- och miljödomstolen och i föreningarnas granskningsyttrande över detaljplanen samt det vi framförde i tillståndsprövningen för vattenverksamhet.

Exploateringen av Sarvträsk innebär påverkan på flera arter som är skyddade i artskyddsförordningen. I tillståndsprövningen för vattendomen finns skyddsåtgärder som enligt domen gör påverkan på skyddade arter godtagbar. De åtgärder som avses handlar bl.a. om anläggande av groddammar, faunapassager och ledarmar för groddjur, uppsättning av holkar, veteranisering av träd och tillskapande av död ved. Föreningarna gör gällande att flera av dessa åtgärder, som veteranisering av träd, inte ska anses som skyddsåtgärder enligt Mark- och miljööverdomstolen i mål nr M 3276-20, den s.k. Välendomen. Vi hänvisar till vårt överklagande till Mark- och miljödomstolen för mer utförliga resonemang om varför artskyddsutredningen och de föreslagna skyddsåtgärderna måste underkännas.

Föreningarna vill uppmärksamma att det kommit domar från EU-domstolen, dom den 4 mars 2021 i de förenade målen C-473/19 och C-474/19, som tydligt säger att svensk praxis i artskyddsfrågor inte lever upp till EU:s art- och habitatdirektiv.

Ovanstående gör att Mark- och miljööverdomstolen behöver ta upp målet till prövning.

Område markerat som NATUR på plankartan saknar beskrivning

Mark- och miljödomstolen berör inte de synpunkter föreningarna hade om otydligheter på plankartan. Området som ligger på kommunägd mark har getts markeringen NATUR i planen, men saknar beskrivning. De nya groddammarna är inte inritade och vad kommer att hända med diket? Hur är en övergångszon emot byggnadskvarteret tänkt att lösas? Hur ska nivåskillnaden mellan sumpskogens mark och omgivande mark tas upp? Av planen kan inga nivåer utläsas. Lokalgatan är höjdsatt från + 38,43 till + 38,10, vilket betyder cirka 3 meters nivåskillnad, kanske mer, som måste tas upp genom mur eller släntning. I Samrådsunderlag Sarvträsk 2018-11-06, Sweco, sägs under Genomförande *”Fyllningen kommer gå upp till drygt +38 m vilket innebär att markytan, som i läge för aktuell byggnation ligger kring + 35,5 m, höjs upp mot 3 m.”* Flera andra frågor kan ställas. Hur kommer omledningen av dagvattnet att säkerställas för att sumpskogen genom utfyllnaden inte ska torka ut? Hur reparerar man det sår som uppstår vid ett brutalt avslut som kommer att blotta sumpskogens höga trädstammar, torrakor och risiga busk- och slyvegetation? Vi är medvetna om att ambitionen med kommunägd naturmark inte brukar skrivas in i detaljplanehandlingar, men just i detta fall, som är aktuellt för artskyddsdispens, är det märkligt att det i planbeskrivningen inte finns en beskrivning av området NATUR. I det fall byggnadskvarteret byggs kommer ytterligare sumpskog att försvinna i en övergångszon och det är avgörande att kvaliteten på den kvarvarande sumpskogen säkras som livsmiljö för de skyddade arterna. I planen finns inga garantier för det.

Detaljplanen strider mot hushållningsreglerna och lokaliseringskravet i Miljöbalken och Plan och bygglagen

Föreningarna menar att planen strider mot hushållningsreglerna som säger att mark- och vattenområden ska användas för det ändamål för vilka de är mest lämpade. Företräde ska ges åt sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Dessa bestämmelser finns i MB såväl som i PBL.

Föreningarna hänvisar till överklagandet till mark- och miljödomstolen där vi utvecklar hur planen strider mot hushållningsreglerna och att exploatering av en naturlig våtmark med ett rikt växt- och djurliv inte kan ses som god hushållning.

Vi vill också påtala lokaliseringskravet i 2 kap. 6 § miljöbalken som säger att för en åtgärd som tar i anspråk ett markområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Vi hänvisar till vad vi anfört tidigare i detta överklagande om betydelsen av våtmarker och hur Sverige inte når miljömålet Myllrande våtmarker. Våtmarker kan inte prioriteras bort på det sätt som Nacka kommun gör med denna detaljplan. Vi vill också påpeka att Nacka kommun inte kunde hitta lämplig mark att kompensera förlusten av våtmark i närområdet och inte heller i hela kommundelen Boo. Kompensation för våtmarken ska ske i Nackareservatet, flera mil från Sarvträsk. Miljöredovisningen konstaterar också att detaljplanen motverkar det lokala miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv*.

Detaljplanen omöjliggör en hantering av dagvattnet inom kvartersmarken

Dagvattenhanteringen för bebyggelseområdet avses ske på kvartersmark men det finns inga markeringar av anläggningar eller anordningar för detta i plankartan. Dessutom utgörs hela kvartersmarken av område som får bebyggas. För gården anges "*b1 Terrassbjälklag för underbyggd bostadsgård ska utföras planterbart och dimensioneras för att bära ett jorddjup om mins 0,8 m*". I dagvattenutredningen föreslås att dagvattnet från byggnaderna ska infiltreras i marken med bland annat växtbäddar på gården. Del av gården har en höjdgivelse som är lägre än den på gatan ovanför. Det innebär att dagvattnet kommer att rinna in på gården från gatan. I listan på bestämmelser anges så kallad prickmark som inte får bebyggas men denna markering finns inte på plankartan. Det innebär att exploatören kan bygga på den mark som avses för dagvattenhantering enligt dagvattenutredningen. Detaljplanen omöjliggör en hantering av dagvattnet inom kvartersmarken.

Vad gäller hanteringen av dagvattnet på kvartersmark så är det av stort intresse eftersom det gränsar till Sarvträsk. I de dagvattenutredningar som ligger som underlag i detaljplanen behandlas inte dagvattenhanteringen på naturmarken. Enligt Dagvattenutredning dp Sarvträsk, Orminge 46:1 m.fl. i Boo, WRS 2021-09-28 ska de åtgärder som krävs på allmän plats hanteras inom kommunens samordningsprojekt för Orminge centrum. Det innebär att dagvattenhanteringen på naturmarken inte säkerställs i detaljplanen.

Det finns ingen möjlighet att hantera dagvattnet på kvartersmark och dagvattenhanteringen intill Sarvträsk behandlas inte.

Felaktiga planbestämmelser i detaljplanen

Det finns två felaktiga planbestämmelser i detaljplanen: "*e1 Utöver angiven nockhöjd får skärmtak, cykelställ och mindre byggnader uppföras till en största sammanlagd byggnadsarea om 30 kvadratmeter och till en högsta nockhöjd om 3,5 meter från bostadsgårdens nivå*" samt "*e2 Över högsta nockhöjd för gård i meter över angivet nollplan får 50 % av ytan bebyggas med byggnad*". Nockhöjd är höjden på hushöjden. Det finns inget som heter nockhöjd på en gård, det är gårdshöjden man menar. Bestämmelserna innebär dessutom att man får bygga var som helst på gården, även där det skulle vara dagvattenanordningar (som ju i och för sig inte går att genomföra eftersom gården är underbyggd). Dessa planbestämmelser ska upphävas.

Ronny Fors

Ordförande Naturskyddsföreningen i Nacka

ronny.fors@naturskyddsforeningen.se

Lagavägen 15, 128 43 Bagarmossen

Tel: 073-802 45 43

Kerstin Lundén

Ordförande Boo Miljö- och Naturvänner

kerstin.lunden.natur@gmail.com

Tel: 070-470 01 60